

MATYS Music for Strings

GEMROT Maxims

LUKÁŠ Prelude and Rondo for Violin and String Orchestra

KOCÁB Festivals of Understanding

panton
STEREO 81 0820-1 031
G

Pražský komorní orchestr, tentokrát ve smyčcovém obsazení, představuje ze svého koncertního repertoáru skladby zcela rozdílných soudobých autor-
ských individualit. Přesto je spojuje úspěšná snaha o skutečný krok směrem
k posluchači.

Hudba **JIRÍHO MATYSE** (1927) neztrácela tento trend se zřetele nikdy. Tě-
žiště jeho stálého a zkušeného rukopisu spočívá v melodice a komorní lyrice,
ve vyjádření nálady a v osobní výpovědi o citových prožitcích současného
člověka. Rozsahem i názvem nenápadná **Hudba pro smyčce** (1982) vzbudila
zájem posluchačů, interpretů i kritiky hned na Týdnu nové tvorby 1984 a zau-
jala rovněž při provedení dalšími profesionálními i amatérskými tělesy.
Skladba dedikovaná dvacetiletí činnosti Českých komorních sólistů se zařa-
dila mezi nejpozoruhodnější Matysovy instrumentální opusy. Uspokojuje to-
tiž současnou posluchačskou touhu po niterné pravdivosti, souladu, jasnosti,
utěšení a uklidnění.

Do podobného proudu se svými **Sentencemi** zařazuje jeden z čelných
představitelů výrazně a cílevědomě se projevující mladé generace — **JIRÍ
GEMROT** (1957). Při zachování příslušnosti k evropskému hudebnímu vývoji
a při vědomí krize hudby sám usiluje o oživení zájmu publika. Po symfonic-
kých **Počtech** se zamýšlel nad věčným tématem dialogu dobra a zla, prová-
zejícím a znepokojujícím člověka ve vnitřním životě i ve společnosti. Vedle
2. klavírní sonáty a symfonických **Tanců** a reflexí jsou to právě **Sentence**
(1985—86), které se s tímto tématem hudebně vyrovnávají. Východiskem tu
byla myšlenka, že střety s realitou ničí, mění, nebo naopak zocelují ideály,
s nimiž člověk přichází na svět.

Na utváření hudební řeči **ZDENĚKA LUKÁŠE** (1928) měl zásadní vliv nejen
M. Kabeláč a ověřování novodobých technik, ale i trvalé okouzlení a inspira-
ce lidovou kulturou. Četné úpravy autentického folklóru přitom do více než
dvou set jeho opusů započítány nejsou. Řadu vokálních skladeb doplňuje
stejně výrazný soubor děl instrumentálních, z nichž jednověté **Preludium**
a **rondo pro housle a smyčcový orchestr** (1985), komponované na výzvu
O. Vlčka, je příkladem brilantní, meditativně i rapsodicky zpěvné, obecně při-
stupné hudby.

MICHAEL KOCÁB (1954), ve své všestrannosti originální postava naší
hudby, získává k popularitě rockového skladatele, zpěváka a instrumentalis-
ty, nonkonformní vůdčí osobnosti dobře známé skupiny **Výběr**, také renomé
mezinárodně úspěšného autora filmové hudby a smělých audiovizuálních
projektů. Přispěla k tomu jeho hudba pro čs. a kanadský pavilón na Expo '86
ve Vancouveru a rekvie pro památník osvobození v Tunisu a zvláště spo-
luautorství na představení **Laterna magiky Odysseus**. Mistrovsky sevěřená
partitura **Slavnosti porozumění** (1980) ukazuje Kocába ve vzácnější klasicky
stylizované poloze, která již přesto dává tušit jeho současné syntetizující
nadžánrové záměry.

The Prague Chamber Orchestra, in string setting this time, is featuring
compositions of completely different composers of definitely formed char-
acter from its concertante repertory. In spite of that they have a common
desire to bring music nearer to the listener.

The music of **JIRÍ MATYS** (1927) has always followed this trend. His
stable and experienced handwriting is based on melody and chamber lyric,
in expressing mood and a personal message on feelings of a contemporary
man. His **Music for strings** (1982), inconspicuous both in its scale and title,
aroused interest in listeners, interpreters and critics at the Week of New
Compositions in 1984 and drew attention also when performed by other pro-
fessional and amateur ensembles. The work, dedicated to the twentieth an-
niversary of the activity of the Czech Chamber Soloists, belongs to Matys's
most remarkable opuses. The reason is that it fully satisfies the desire of a
contemporary listener for inner truth, concord, clarity, consolation and ap-
peasement.

The **Sentences** of **JIRÍ GEMROT** (1957), one of the leading representatives
of resolute and markedly showing up young generation, are connected with
the same current. Being part of the European musical development and
aware of a crisis in music, he himself struggles to revive interest of the audi-
ence. After his symphonic Honours he thought about the eternal theme of
the dialogue between the good and evil, accompanying and worrying man
both in his inner life and in society. In addition to the 2nd piano sonata and
symphonic Dances and Reflections, this theme is treated in music also in
the **Sentences** (1985—86). It is based on the idea that clashes with reality
either destroy, change, or, on the contrary, strengthen the ideals inborn
to man.

The musical speech of **ZDENĚK LUKÁŠ** (1928) was most influenced not
only by Miloslav Kabeláč and the introduction of modern techniques but also
by his permanent fascination and inspiration by folk culture. Yet his numer-
ous arrangements of authentic folklore have not been included in ever two
hundred of his opuses. A number of vocal compositions are joined by equal-
ly notable instrumental works, of which the one-movement **Prelude and
Rondo for violin and string orchestra** (1985), written at the instigation of
Oldřich Vlček, provides an example of brilliant, meditatively as well as rha-
poddically singful, easy-to-listen music.

MICHAEL KOCÁB (1954), a versatile and unique figure of our music, has
made a reputation as a rock composer, singer and instrumentalist, non-con-
formist leader of a well-known group, **The Selection**, and, moreover, he has
achieved international recognition as a composer of film music and daring
audio-visual projects, especially thanks to his music for the Czechoslovak
and Canadian pavilion at Expo '86 in Vancouver and his requiem for libera-
tion memorial in Tunis, and, most of all the fact, that he was a joint author of
Laterna Magica's performance, **Odysseus**. The masterly compact score of
his **Festivals of Understanding** (1980) shows Kocáb in a rare classically sty-
lized form, nevertheless anticipating his present synthesizing supergenre in-
tentions.

Prager Kammerorchester, diesmal in einer Streichbesetzung, bietet in sei-
nem Konzertrepertoire Kompositionen von ganz verschiedenen zeitgenossi-
schen Musikindividualitäten dar, die trotzdem ihre erfolgreiche Bemühung
um einen wirklichen Schritt in der Richtung gegen den Hörer verbindet.

Und diesen Hörer liebt die Musik **JIRÍ MATYS'** (1927) nie aus den Augen.

Der Schwerpunkt seiner bereits festgesetzten und routinierten Handschrift
liegt in der Melodik und Kammerlyrik, in Darstellungen der Stimmungen und
in einer persönlichen Aussage über Gefühlserlebnisse des gegenwärtigen
Menschen. Die ihrem Umfang und Namen nach unauffällige **Streichmusik**
(1982) weckte das Interesse der Hörer, Interpreten und Kritiker sofort wäh-
rend der Woche der neuen Schöpfung 1984 und fesselte die Aufmerksam-
keit gleichfalls in Durchführungen anderer professionellen und Amateuren-
sembles. Diese der zwanzigjährigen Tätigkeit der Tschechischen Kammer-
solisten gewidmete Komposition reihte sich unter die bemerkenswertesten
Matys' Open ein. Sie befriedigt nämlich die Sehnsucht des heutigen Hörers
nach einer innerlichen Wahrhaftigkeit, nach Harmonie, Klarheit, Tröstung
und Beruhigung.

In den ähnlichen Strom reiht sich mit seinen Sentenzen auch der vordere
Vertreter der ausgeprägten und zielbewußten jungen Generation ein — **JIRÍ
GEMROT** (1957). Beim Bewußtsein seiner Zugehörigkeit zur europäischen
musikalischen Entwicklung und gleichzeitig der Krisis der Musik bemüht er
sich um eine Belebung des Interesses des Publikums. Nach seinen sinfoni-
schen Ehren dachte er über den ewigen Dialog des Guten und des Bösen
nach, der den Menschen sein ganzes Leben lang innerlich und in der Gesell-
schaft begleitet und beunruhigt. Neben der 2. Klaviersonate und der Sinfoni-
schen Tänzen und Reflexionen sind das gerade die **Sentenzen** (1985—86),
die sich mit diesem Thema musikalisch auseinandersetzen. Die Ideale, mit
den man auf die Welt kommt, können durch die Begegnungen mit der Real-
ität entweder vernichtet, verändert, oder im Gegenteil gestählt werden —
das ist für Gemrot der Ausgangspunkt.

Auf die musikalische Sprache **ZDENĚK LUKÁŠ** (1928) übten einen we-
sentlichen Einfluß nicht nur M. Kabeláč und die neuzeitlichen Techniken aus,
sondern auch eine dauerhafte Bezäuberung und Inspiration mit der Volkskul-
tur. Die zahlreichen Bearbeitungen des authentischen Folklores zählt man je-
doch zu seinen mehr als 200 Open nicht. Eine ganze Reihe seiner Vokalkom-
positionen ergänzt ein genauso ausdrucksvoller Komplex der Instrumental-
werke, wobei das auf die Aufforderung O. Vlčeks komponierte **Präludium**
und **Rondo für Violine und Streichinstrumente** (1985) ein Beispiel der bril-
lant, meditativ und rapsodisch gesanglichen, allgemein zugänglichen Mus-
ik darstellt.

MICHAEL KOCÁB (1954), in seiner Vielseitigkeit eine originale Erschei-
nung unserer Musik, gewinnt zu seiner Popularität des Rockkomponisten,
Sängers und Instrumentalisten, einer nonkonformen Personalität der be-
kannten Gruppe **Výběr**, noch ein Renomé eines international erfolgreichen
Verfassers der Filmmusik und kühner audiovisuellen Projekte. Wesentlich
trug dazu auch die Musik für den tschechoslowakischen und den kanadi-
schen Pavillon auf dem Expo '86 in Vancouver und sein Requiem für das
Denkmal der Befreiung in Tunis bei, hauptsächlich jedoch seine Teilnahme
an der Vorstellung **Odysseus** in der **Laterna Magika**. Die meisterhaft zusam-
mengeslossene Partitur seiner **Verständnisfeste** (1980) zeigt Kocáb in ei-
ner entfernten, klassisch stilisierten Lage, die trotzdem seine momentanen
syntetisierenden, über einzelne Genren hinausreichenden Vorhaben ahnen
läßt.

L'Orchestre de chambre de Prague présente ici, dans une distribution
pour archets, des compositions de son répertoire de concerts, qui sont des
auteurs contemporains à personnalité très variée. Ces compositions sont
toute fois liées par un effort fructueux à la recherche des auditeurs.

La musique de **JIRÍ MATYS** (1927) n'a jamais perdu cette orientation. Son
travail de composition, stable et expérimenté, repose sur le mélodisme et le
lyrisme de chambre, sur l'expression de l'ambiance et sur une expression
personnelle des sentiments de l'homme actuel. La **Musique pour archets**
(1982), dont l'étendue et le titre sont plutôt modestes, a attiré l'attention des
auditeurs, interprètes et critiques dès 1984 lors de la Semaine de la nouvelle
création et elle s'est fait remarquer aussi lors de son interprétation par
d'autres ensembles professionnels et amateurs. La composition, qui est dé-
diée au vingtième anniversaire des activités des Solistes de chambre tchè-
ques se range parmi les opus instrumentaux les plus remarquables de Matys.
Elle satisfait le désir actuel des auditeurs de la vérité interne, de l'harmonie,
de la clarté, de la tranquillité et du calme.

Un courant similaire est suivi par un des excellents représentants de la
jeune génération — **JIRÍ GEMROT** (1957). In s'efforce de réanimer l'intérêt
du public, tout en respectant le courant musical européen dans son évolu-
tion et en se rendant compte de la crise de la musique. Après les Hommages
symphoniques il s'occupe de l'éternel dialogue entre le bien et le mal, qui
accompagne et inquiète l'homme dans sa vie et en société. Après la 2ème
sonate et les Danses et réflexions symphoniques il s'agit des **Sentences**
(1985—86), qui, moyennant la musique, traitent ce thème. Au départ, il y
a l'idée de la confrontation des pensées de l'homme avec la réalité, pensées
qui en sont détruites, modifiées ou par contre restituées.

L'expression musicale de **ZDENĚK LUKÁŠ** (1928) était influencée non
seulement par M. Kabeláč et par les nouvelles techniques, mais aussi par
l'enchantement et l'inspiration durables de la musique populaire. Ses nom-
breux arrangements du folklore authentique n'en sont pas pour autant
comptés parmi ses plus de deux cents opus. Le nombreuses compositions
vocales sont complétées par un ensemble aussi important de compositions
instrumentales, dont le **Prelude et rondo à un mouvement, pour violon et
archets** (1985), composé sur appel de O. Vlček, est un exemple d'une musi-
que brillante, méditative, chantante et accessible.

MICHAEL KOCÁB (1954), par son universalité un personnage original de la
musique tchèque, obtient, à côté de sa popularité de compositeur rock, de
chanteur et instrumentaliste et chef non conforme du groupe bien connu
Výběr, une renommé d'un auteur avec succès dans le domaine de la musi-
que pour films et des projets audiovisuels ambitieux. Il doit cette renommé à
sa musique pour les pavillons tchécoslovaque et canadien à l'Expo '86 de
Vancouver, le requiem pour le Mémorial de la libération à Tunis et surtout à
sa collaboration au spectacle de la Lanterne magique **Odysseus**. La partition
des **Ententes solennelles** (1980), parfaitement construite, montre Kocáb
dans une lumière classique plus rare, qui laisse pour autant deviner ses in-
tentions actuelles, qui dépassent les limites des différents genres.

Strana 1/ Side 1

1. Jiří Matys

HUDBA PRO SMYČCE
MUSIC FOR STRINGS

I. Mírně živě / Moderato	3:22
II. Živě / Vivo	1:40
III. Velmi živě / Molto vivo	4:44

2. Jiří Gemrot

SENTENCE PRO PATNÁCT SMYČCŮ
MAXIMS FOR FIFTEEN STRINGS

I. Prolog / Prologue	(attacca)	4:30
II. Drama	(attacca)	4:36
III. Kontemplace / Contemplation		5:44

Strana 2 / Side 2

3. Zdeněk Lukáš

PRELUDIUM A RONDO
PRO HOUSLE A SMYČCOVÝ ORCHESTR
PRELUDE AND RONDO
FOR VIOLIN AND STRING ORCHESTRA

11:20

4. Michael Kocáb

SLAVNOSTI POROZUMĚNÍ
FESTIVALS OF UNDERSTANDING

I. Andante zephyroso	(attacca)	4:25
II. Allegro con rabbia		2:00
III. Andante con calore	(attacca)	4:01
IV. Allegro		3:03

PRAŽSKÝ KOMORNÍ ORCHESTR /
PRAGUE CHAMBER ORCHESTRA
umělecký vedoucí / artistic leader Oldřich Vlček
Oldřich Vlček — housle/violin (3)

Hudební režie/Music director Pavel Gilik
Zvuková režie/Sound engineer Václav Zamazal
Nahráno 12. února a 28. června 1988 v studiu ZK Motorlet Praha
Recorded at the ZK Motorlet Studio in Prague, February 12 and June 28, 1988

Cover © Jaroslav Pejšoch, 1989
Photo © Pavel Frič, 1989
Sleeve-note © Petr Veber, 1989
Translations © Helena Pospíšilová, 1989,
© Alena Bláhová, 1989,
© Pavel Štěpánek, 1989

Editor Jiří Gemrot
Těchnical editor Daniela Danielová

PANTON, Publishers for the Czech Music Fund,
Prague 1, Řiční 12, 118 39
Printed by Panton

MADE IN CZECHOSLOVAKIA